

Kunskapens kvarter

Kunskapsparken är den nya botaniska trädgården på SLU i Ultuna. Den är indelad i tre avsnitt – staden, trädgården och parken – som ska vara en del av undervisningen. Men kostnaderna höll på att stjälpa projektet, skriver landskapsarkitekten **Thorbjörn Andersson**.

FOTO **MARCTREIB**

Hur ser en botanisk trädgård för vår tid ut? Är den annorlunda än de som vi är vana vid sedan förr, där varje växt står i sin ruta, och rutorna är organiserade i växtfamiljer enligt Linneanska principer?

Så såg botaniska trädgårdar ut även före det att Linné upprättade sin systematik av växtriket, faktiskt redan då

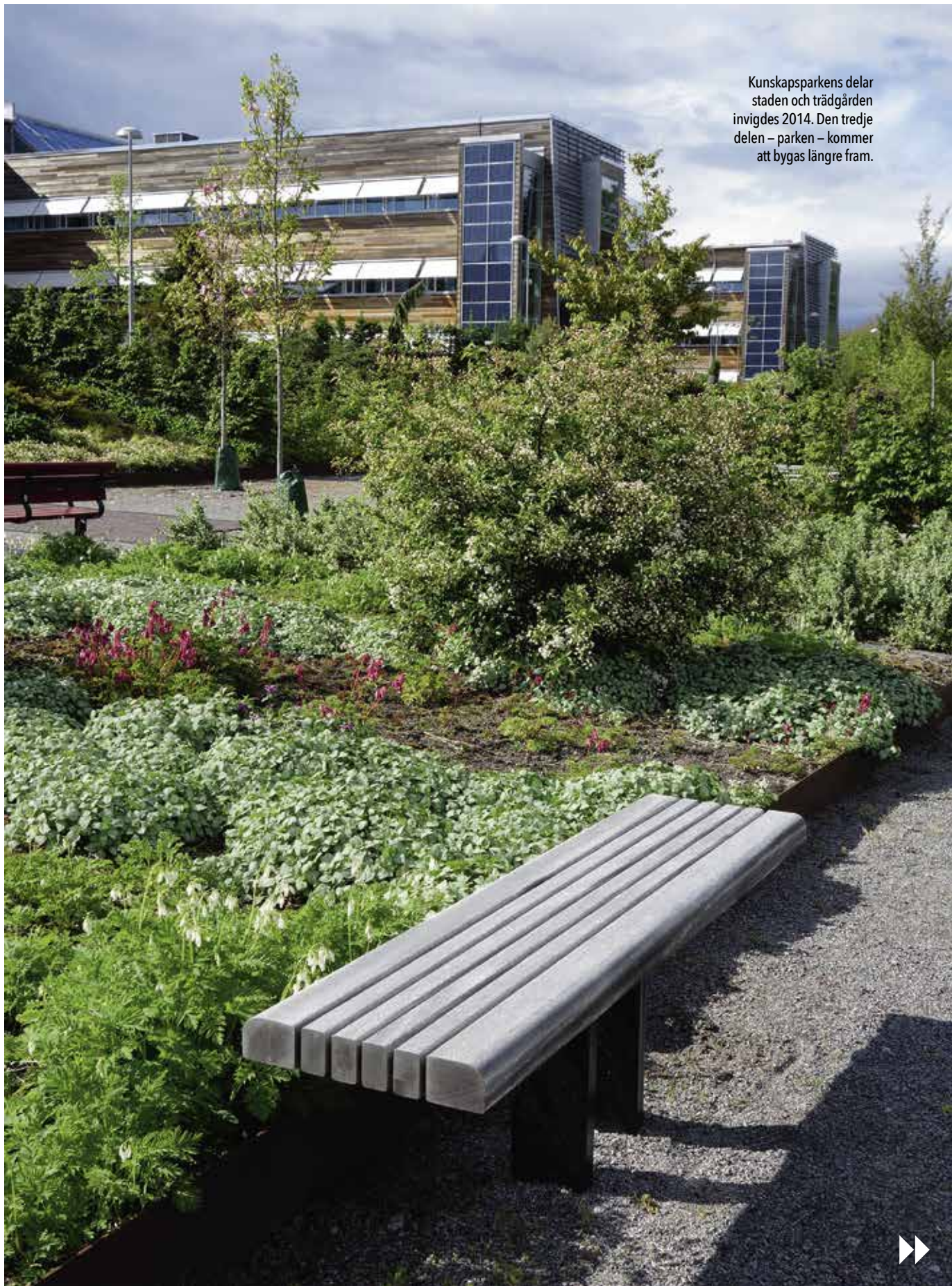
västvärldens äldsta botaniska trädgård byggdes i Padua i Italien, år 1545.

Kunskapsparken, den nya botaniska trädgården på Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i Ultuna, är gjord efter andra principer. Här är det formade uterummet utgångspunkten, alltså hur man kan arbeta med växter i hela miljöer för att bygga upp gestaltade rum.

I Kunskapsparken ingår förutom ett

brett växtsortiment också stenmaterial som markbeläggningar, trappor och murar, och även olika parkmöbler. Tanken är att denna nutida botaniska trädgård ska fungera som en sortiments-trädgård, men också som inspiration i utbildningen av landskapsarkitekter.

Parken är också populär bland allmänheten och är SLU:s ansikte utåt. Guidade visningar sker återkommande.

Kunskapsparkens delar
staden och trädgården
invigdes 2014. Den tredje
delen – parken – kommer
att byggas längre fram.

Tomas Lagerström, SLU:s legendariske lärare i växtmateriallära, har varit med och gjort växturvalet.

”Trädgården är mer öppen, solig och består av ett antal cirkelrunda bersåer ställda på en botten av grus. Den är lite mera lekfull än den stramare staden.”

Kunskapsparken är uppdelad i tre avsnitt, döpta till staden, trädgården och parken. Första delen, staden, är rätvinklig som stadens kvarter och korsas av raka stråk liksom stadens gator.

Här finns ett urval vanliga och ovanliga träd ställda på olika avstånd för att man ska kunna uppleva och förstå den rumsliga effekten av tätare respektive glesare avstånd mellan stammarna. Själva kvarteren är fyllda med klippta häckar och perenner i olika grupperingar.

Eftersom här finns mycket alléträd är det en miljö med halvskugga, vilket också avspeglar sig i övriga växtval.

Trädgården är mer öppen och består av ett antal cirkelrunda bersåer ställda på en botten av grus. Den är lite mera lekfull än den stramare staden. Innanför bersåernas häckar finns växtsortiment organiserade från lite olika utgångspunkter, till exempel världsdelar, stilepoker, torrt/fuktigt och även färg.

Den tredje avdelningen parken är i större i skala. Den är rymligare, innehåller mera resliga parkträd i fri placering

på en botten av gräs och har rum som ramas in av friväxande häckar.

Allt material – sten, växter, möbler – är skänkt av branschens företrädare. Det har gjort att ett projekt som initialt höll på att läggas ner, på grund av att kostnaden inte matchade budgeten, faktiskt blev genomförbart. Åtminstone delarna staden och trädgården, medan parken kommer att byggas i framtiden.

Växtsortimentet har tagits fram i nära samarbete med SLU:s legendariske lärare i växtmateriallära, Tomas Lagerström, som också invigde Kunskapsparken 2014, nästan på pricken till sin pensionsdag.

Stenmaterialet är kalksten, graniter och skiffer i olika format, sorter, bearbetningar och läggningmönster. Dessutom finns betongmarksten och tegel. Sten, växter och möbler är etiketterade för att underlätta studenternas lärande.

SLU Ultunas Kunskapspark är en del av ett mycket stort byggprojekt på SLU som har omfattat såväl grå och gröna offentliga rum som fyra nya institutionsbyggnader. SLU Ultuna har nu fått ett nytt utseende och liknar ett riktigt campus. Den som inte har varit där på ett tag kommer inte att känna igen sig. ■

Parken, den sista delen i projektet, är tänkt att anläggas i framtiden.

Projekt: Kunskapsparken, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Ultuna.
Landskapsarkitekt: Thorbjörn Andersson (ansvarig), Staffan Sundström, Hanna Assar-gård och Per Johansson.
Beställare: Akademiska Hus genom Ralf Wigenius.
Botaniskt urval: Tomas Lagerström (SLU) och Emma Norrman (Funkia landskapsarkitekter).